

تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	
ردیف	سوالات		نمره

بخش الزامی

دانش آموز عزیز به سوالات ۱ تا ۲۱ جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید:

(الف)		به پیام آیات قرآنی و حدیث شریف، پاسخ دهید:	
۰/۵	۱	با توجه به آیه «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» نیاز انسان به خدا شامل چه چیزهایی می شود؟	
۰/۵	۲	در عبارت قرآنی «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» چرا خداوند مهربان، بسیار توبه کنندگان را دوست دارد؟	
۰/۵	۳	چرا در آیه «وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» انسان از نزدیک شدن به زنا نهی شده است؟	
۰/۵	۴	حدیث شریف امام علی علیه السلام که می فرماید: «چه بسا احسانِ پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده پوشی خدا او را مغرور سازد.» بیان گر کدام سنت الهی است؟	
(ب)		درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:	
۰/۵	۵	خداوند حقیقتی نامحدود دارد و انسان می تواند به حقیقت او احاطه پیدا کرده و ذاتش را بشناسد.	
۰/۵	۶	باید از حریم دل، پاسبانی کنیم تا آفت شرک به آن راه نیابد و عمل ما خالص برای خدا انجام شود.	
۰/۵	۷	مبنای تصمیم گیری های انسان و تعیین کننده سرنوشت او همین اختیار محدودی است که دارد.	
۰/۵	۸	بایدها و نبایدهای دینی و الهی با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، قابل قیاس است.	
(پ)		جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:	
۰/۵	۹	جامعه ای که از تفرقه و تضاد دوری کند و به سوی حرکت کند، جامعه توحیدی است.	
۰/۵	۱۰	توبه، گناهان را پاک می کند و اگر با ایمان و همراه گردد، گناهان را به حسنات تبدیل می کند.	
۰/۵	۱۱	اشرافی گری برخی مسئولان و فساد اداری و مالی، یکی از عوامل عقب ماندگی است.	
(ت)		ارتباط هر یک از مفاهیم زیر را کشف کنید:	
۱/۵	۱۲	هر یک از عبارات قسمت الف با کدام یک از مراتب توحید در قسمت ب ارتباط دارد:	
		«الف»	«ب» (یک مورد اضافی است.)
		الف) خداوند در کار آفرینش شریک و همتیایی ندارد.	۱) توحید در ربوبیت
		ب) مخلوقات فقط به اذن خدا در جهان تصرف می کنند.	۲) توحید در مالکیت
		ج) تدبیر و پرورش مخلوقات در دست پروردگار است.	۳) توحید در خالقیت
			۴) توحید در ولایت
(ث)		به سوال های احکام زیر پاسخ دهید:	
۲	۱۳	هر یک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ (جایز - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام: یک مورد اضافی است.)	
		الف) وابستگی کشور به بیگانگان با خریدن کالاهای خارجی	
		ب) استفاده از آلات موسیقی برای برنامه های فرهنگی مفید	
		ج) شرکت کردن در مجالس شادی جهت تقویت صلۀ رحم یا تبلیغ دین	
		د) ضرورت فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد	
(ادامه سوالات در صفحه دوم)			

تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	
ردیف	سوالات		نمره

ج) به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه دهید:

۱۴	چرا پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم عاجزانه از خداوند می‌خواهد که او را به حال خود واگذار نکند؟	۰/۵
۱۵	هر عبادتی که از جهت کمیت و کیفیت مطابق دستور خداوند انجام گیرد، دارای کدام حُسن می‌باشد؟	۰/۵
۱۶	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنمایی من دهم بد را سزا» نشانه کدام یک از شواهد اختیار است؟	۰/۵
۱۷	اگر جامعه‌ای در برخی موارد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج گردد، نیازمند چه توبه‌ای است؟	۰/۵

چ) به سؤال‌های زیر پاسخ کامل دهید:

۱۸	ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید.	۱
۱۹	تفاوت میان امتحان الهی را با امتحان بشری بنویسید.	۱
۲۰	منظور از تسویف چیست؟ چگونه شیطان از این حيله برای گمراهی جوانان استفاده می‌کند؟	۱
۲۱	یکی از مراحل توبه، جبران حقوق مردم (حق الناس) است، آن را با یک مثال توضیح دهید.	۲

بخش انتخابی

دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۲۲ تا ۲۹ فقط ۴ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید:

۲۲	در چه صورت اعتقاد به توانایی پیامبر صلی الله علیه و آله در برآوردن حاجات موجب شرک می‌گردد؟	۱
۲۳	دو مورد از میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید.	۱
۲۴	رابطه اراده الهی و اختیار انسان را بنویسید.	۱
۲۵	چرا قمار در اسلام حرام شمرده شده است؟	۱
۲۶	دو اصل اعتقادی را که در آیه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ...» آمده است، بنویسید.	۱
۲۷	رفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را با دختر خود حضرت فاطمه سلام الله علیها با هدف ارتقای جایگاه زن، بنویسید.	۱
۲۸	دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید.	۱
۲۹	علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟	۱

جمع نمرات ۲۴

«در پناه حضرت حق موفق باشید.»

پناه آموزش

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

۲	بخش الزامی:		۱ نیاز در پیدایش و بقا (۰/۵) ۲ خدا می بیند او با اینکه در دام گناه افتاده اما قلبش با اوست و از عملش پشیمان شده است. (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۸۶) ۳ موقعیت خانواده متزلزل نشود (۰/۲۵) و سلامت جسمی و روحی انسان ها به خطر نیفتد. (۰/۲۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۱) ۴ سنت استدراج (املاء و استدراج) (۰/۵) (درس ۶ صفحه ۷۵)
	الف) پیام آیات قرآن و حدیث شریف:		
	ب) درستی یا نادرستی:		
	۵ غ (۰/۵) (درس ۱ صفحه ۱۲) ۶ ص (۰/۵) (درس ۴ صفحه ۴۳) ۷ ص (۰/۵) (درس ۵ صفحه ۵۳) ۸ غ (۰/۵) (درس ۸ صفحه ۹۷)		
۱/۵	پ) تکمیل کنید:		۹ وحدت (هماهنگی) (۰/۵) (درس ۳ صفحه ۳۵) ۱۰ عمل صالح (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۸۵) ۱۱ اقتصادی (۰/۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۶)
	ت) کشف ارتباط:		۱۲ الف) ۳ (۰/۵) ب) ۴ (۰/۵) ج) ۱ (۰/۵) د) ۲ (درس ۲ صفحه های ۱۹ و ۲۰)
	ث) احکام:		۱۳ الف) حرام (۰/۵) ب) جایز (۰/۵) ج) مستحب (۰/۵) د) واجب کفایی (۰/۵) (درس ۸ از صفحه ۱۰۲ تا ۱۰۶)
۲	ج) پاسخ کوتاه:		۱۴ هرچه معرفت انسان به خود و رابطه اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می کند (۰/۵) (درس ۱ صفحه ۱۰) ۱۵ فعلی (۰/۵) (درس ۴ صفحه ۴۵) ۱۶ مسئولیت پذیری (۰/۵) (درس ۵ صفحه ۵۴) ۱۷ توبه اجتماعی (۰/۵) (درس ۷ صفحه ۹۰)
	« ادامه راهنما در صفحه دوم »		

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

	چ) پاسخ تشریحی:	
۱	میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل (دوسویه) وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرد؛ (۵/۰) و هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند آسان‌تر می‌گردد. (۵/۰) (درس ۳ ص ۳۵)	۱۸
۱	در امتحان بشری ما از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم؛ (۵/۰) ولی امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (۵/۰) (درس ۶ صفحه ۷۰)	۱۹
۱	«تسویف» از ریشه «سوف» و به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. فرد گنهکار دائماً به خود می‌گوید «به زودی توبه می‌کنم.» و آن قدر تکرار می‌کند، تا میل به توبه در او خاموش می‌شود. (۵/۰) شیطان به او می‌گوید تو هنوز جوانی و فرصت توبه داری و می‌توانی در آینده توبه کنی. (۵/۰) (درس ۷ صفحه ۸۷)	۲۰
۲	توبه کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است آن را جبران نماید و حقوق مادی یا معنوی آنها را در حد توان ادا کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد. (۱) حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. مثلاً اگر با دروغ، غیبت و تهمت آبروی انسانی ریخته شده یا ... در واقع حقوق معنوی افراد ضایع شده است و باید فرد توبه کننده به جبران حقوق از دست رفته بپردازد. (۱) (چنانچه دانش آموز مثالهای دیگری از حقوق معنوی افراد بنویسد نمره منظور گردد.) (درس ۷ صفحه ۸۹)	۲۱
	بخش انتخابی:	
۱	عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (ع) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم. (درس ۲ صفحه ۲۴)	۲۲
۱	دستیابی به درجاتی از حکمت - نفوذ ناپذیری در برابر وسوسه های شیطان - دریافت پاداش‌های وصف نشدنی (ذکر دو مورد، هر مورد ۵/۰ نمره) (درس ۴ صفحه های ۴۷ و ۴۸)	۲۳
۱	وجود اختیار در انسان ناشی از اراده خداست. در فعل اختیاری، تا زمانی که ما اراده کاری را نکرده ایم، آن کار انجام نمی‌گیرد؛ لذا وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداست یعنی اراده انسان در طول اراده خداوند است. (درس ۵ صفحه های ۶۰ و ۶۱)	۲۴
ادامه راهنما در صفحه ی سوم		

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تعلیمات دینی ۳ (دینی، اخلاق و قرآن)
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

۱	قمار یک کار بیهوده است، پول و ثروت مردم را در مسیری که هیچ فایده‌ای برای جامعه ندارد به کار می‌گیرد. (۰/۵) از طرف دیگر، این عمل میان برنده و بازنده کینه و دشمنی به وجود می‌آورد. (۰/۵) (درس ۸ صفحه ۱۰۰)	۲۵
۱	توحید (۰/۵) - معاد (۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۱)	۲۶
۱	هر صبح پدر دریچه پنجره خانه‌اش را می‌گشود و به دخترش سلام می‌کرد. هرگاه قصد سفر داشت، در منزل او را می‌زد و با او خداحافظی می‌کرد. هرگاه از سفر برمی‌گشت، فاطمه (س) اولین کسی بود که پیامبر (ص) به سراغش می‌آمد و حال او را می‌پرسید. ذکر دو مورد کافی است ذکر هر کدام (۰/۵) (درس ۹ صفحه ۱۱۴)	۲۷
۱	توجه به قانون (۰/۵) - مشارکت مردم در تشکیل حکومت (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۵)	۲۸
۱	چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست‌های پی‌درپی دریافتند که علم تجربی نمی‌تواند پاسخگوی همه نیازهای انسان باشد، پس این نیاز انسان غربی به معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد. (۰/۵) اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه‌های وحیانی نیستند، نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته‌اند. (۰/۵) (درس ۱۰ صفحه ۱۳۳)	۲۹
۲۴	موفق و مؤید باشید.	